

مقدمه

دوستان خوب دهمی سلام

اول از همه دوست داریم بدونید، از این که این کتاب را انتخاب کردید؛

خوشحالیم...

اولین منبعی که هر کدوم از شما با ورود به کلاس به اون نیاز دارید کتاب درسی هست. به نظر خیلی از شما توضیحات کتاب کافی نیست و احساس نیاز به کتاب های دیگر می کنید و بعضی از شما و حتی معلمان عزیزتون به سرعت کتابی کمک درسی تهیه می کنید و از اصل کتاب غافل میشوید. در حالیکه هر امتحانی در هر کجا از شما بگیرند از کتاب درسی خواهد بود.

شاید باورتون نشه ساعتها و روزها من و همکارانم در تألیف این کتاب فکر کردیم که چه جوری این مشکل شما رو حل کنیم و بدون جدا کردن شما از کتاب درسی تون، شما رو به حد خوب و قابل قبولی در عربی دهم برسونیم. از این رو تصمیم گرفتیم همون کتاب درسی رو پیش روی شما قرار بدیم، فقط محتوای اون رو زیر ذره بین قرار بدیم و هرچی لازمه دو رو بر همون متن کتاب به شما بگیم.

پس تونستیم به کمک انتشارات کاپ قالب خوبی برای این کار پیدا کنیم که همین کتاب پیش روی شماست.

امیدواریم شما هم با حل تمارین و مطالعه‌ی دقیق نکات کتاب، از انتخاب " زیر ذره بین " احساس رضایت کنید و حسابی خوشحال شوید.

ما اینجایم تا کنار شما ریز به ریز نکته های کتاب را برای شما بیان کنیم و حسابی روی یادگیری شما دقیق باشیم.

شاید براتون جالب باشه که بدونید متن کتاب وسط هر صفحه گذاشته شده و نکات به صورت " زیر ذره بینی " دور تا دورش هست. این کار چند تا مزیت داره: اول اینکه می توانید متن کتاب را کنار نکات ببینید، اینجوری به حافظه سپردنش کار خیلی راحتی می شه... دوم این که اگر دغدغه‌ی واژگان را دارید، خیالتون راحت می شود چون ما هم متضاد هم مترادف هم جمع هم مفرد کلمه ها را براتون آوردیم. سوم این که اگر دغدغه‌ی نکات قواعدی را دارید، تمام نقش های مهم و تمام قواعد اون درس را واو به واو براتون مشخص کردیم چهارم این که اگر دغدغه سوال تشریحی دارید و نگران آزمون های نهایی و مدرسه ای هستید، خیالتون راحت باشه چون ما انتهای هر تمرین سوالی تشریحی خوبی برایتان آوردیم. دقت کنید گفتیم انتهای هر تمرین. یعنی به هر تمرین چند مورد سؤال مشابه همون اضافه کردیم و جواب اونها رو پایین صفحه آوردیم.

عزیزان دهمی خوش ذوق من همینطور که در کتاب می بینید تمام درسها رو برای شما عزیزان ترجمه کردیم و حل تمامی تمرین ها رو براتون آوردیم. ولی به شما توصیه می کنیم تو این زمینه زود به کتاب ما مراجعه نکنید؛ اول خودتون با کمک معلم تون اونها رو جواب بدید تا خوب یاد بگیرید و بعدا میتونید موقع مطالعه درس و هنگام امتحانات از کتاب زیر ذره بین ما استفاده کنید.

برای تثبیت هر درس پایین صفحات درس سوالات تستی جون داری با پاسخ تشریحی آوردیم که باعث می شه مثل یه " ذره بین " تیز بین و دقیق بشید.

امام جواد (ع) می فرماید: **الثَّقَّةُ بِاللَّهِ تَمَنَّ لِكُلِّ غَالٍ، وَ سَلَّمَ إِلَى كُلِّ غَالٍ**

" اعتقاد به خدا بهای هر چیز گران بها و نردبان به سوی هر بلندایی است. " پس با توکل و اعتماد به خدا بریم که بر بلندای عربی به کمک هم پرواز کنیم .

این مجموعه با کمک همکاران گرانقدرم آقای دکتر طاهری و خانم محمدی تالیف و گردآوری شده است که ممنون همیاری شان هستم و ما همگی برای شما دوستان جدید و با انگیزه خود در کلاس دهم آرزوی کامیابی و موفقیت داریم.

فهرست

-
- | ٥ | **الدَّرْسُ الْأَوَّلُ** ■
- ذَاكَ هُوَ اللَّهُ + التَّعَارُفُ
- | ٢٠ | **الدَّرْسُ الثَّانِي** ■
- الْمَوَاعِظُ الْعَدَدِيَّةُ + الْأَعْدَادُ مِنْ وَاحِدٍ إِلَى مِئَةٍ + فِي مَطَارِ النَّجَفِ
- | ٣٥ | **الدَّرْسُ الثَّلَاثُ** ■
- مَطَرُ السَّمَكَ + أَشْكَالُ الْأَفْعَالِ (١) + فِي قِسْمِ الْجَوَازَاتِ
- | ٥٤ | **الدَّرْسُ الرَّابِعُ** ■
- التَّعَايُشُ السَّلْمِيُّ + أَشْكَالُ الْأَفْعَالِ (٢) + فِي صَالَةِ التَّفْتِيْشِ
- | ٧١ | **الدَّرْسُ الْخَامِسُ** ■
- ﴿هَذَا خَلَقَ اللَّهُ﴾ + الْجُمْلَةُ الْفِعْلِيَّةُ وَ الْإِسْمِيَّةُ + مَعَ سَائِقِ سَيَارَةِ الْأَجْرَةِ
- | ٨٨ | **الدَّرْسُ السَّادِسُ** ■
- ذَوَالْقَرْنَيْنِ + أَلْفِعْلُ الْمَجْهُوْلُ + مَعَ مَسْؤُولِ اسْتِقْبَالِ الْفُنْدُقِ
- | ١٠١ | **الدَّرْسُ السَّابِعُ** ■
- يَا مَنْ فِي الْبِحَارِ عَجَائِبُهُ + أَلْجَارُ وَ الْمَجْرورُ وَ نونُ الْوَقَايَةِ + مَعَ مُشْرِفِ خَدَمَاتِ الْفُنْدُقِ
- | ١١٨ | **الدَّرْسُ الثَّامِنُ** ■
- صِنَاعَةُ التَّلْمِيْعِ فِي الْأَدَبِ الْفَارِسِيِّ + إِسْمُ الْفَاعِلِ وَ إِسْمُ الْمَفْعُولِ وَ إِسْمُ الْمُبَالِغَةِ +
- شِرَاءُ شَرِيحَةِ الْهَاتِفِ الْجَوَالِ

الدَّرْسُ الْأَوَّلُ

﴿الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ
وَجَعَلَ الظُّلُمَاتِ وَالنُّورَ﴾ ^{جمع مؤنث سالم} الأنعام: ١

ستایش از آن خدای است که آسمان‌ها و زمین را آفرید و
تاریکی‌ها و روشنائی را بنهاد.

شناسنامه برخی افعال

نَمَا	يَنْمُو	نُمُوًّا
صَارَ	يَصِيرُ	صَيْرًا
أَوْجَدَ	يُوجَدُ	إِيجَادًا
زَانَ	يَزِينُ	زِينًا

اسم‌های مفرد مؤنث:
 الشَّجْرَة، النَّصْرَة، حَبَّة، الثَّمْرَة، الشَّمْس، جَذْوَة، مُسْتَعْرَة، حرارَة، مَنْتَشِرَة، الشَّرْرَة، مُنْهَمْرَة،
 حِكْمَة، بِالْغَة، قَدْرَة، مَقْتَدِرَة.
جمع‌های مکسر و مفرد آنها:
 الغُصُون: غُصْن، أنعم: نعمة، أنجم: نجم، دُرر: دُرّ

وزن برخی کلمات درس:
 مُسْتَعْرَة، مُنْتَشِرَة، مُقْتَدِرَة ← مُفْتَعِلَة
 بِالْغَة ← فاعِلَة
 مُنْهَمْرَة ← مُنْفَعِلَة
 أنعم و أنجم ← أَفْعَل

الدَّرْسُ الْأَوَّلُ
 ترکیب وصفی

ذَاكَ هُوَ اللَّهُ

به آن درخت دارای شافه‌های تر و تازه بنگر اُنظُرْ لِتِلْكَ الشَّجَرَة و چگونه از دانه‌ای روید و چگونه درختی شد؟ **كَيْفَ نَمَتَ مِنْ حَبَّةٍ** پس چیست و هو کن و بگو این کیست که از آن فابحث و **قُلْ مَنْ ذَا الَّذِي يُخْرِجُ مِنْهَا الثَّمَرَة** من هذا النبی: این کیست؟ (درخت) میوه بیرون می‌آورد.

جَذَوْتُهَا مُسْتَعْرَة
 ترکیب اضافی
حَرَارَة مُنْتَشِرَة
 ترکیب وصفی
فِي الْجَوِّ مِثْلَ الشَّرْرَة
 ترکیب اضافی

و به خورشید نگاه کن که شراره‌های آتش آن فروزان و اُنظُرْ إِلَى الشَّمْسِ الَّتِي در آن روشنایی است و با آن حرارتی گسترده است. **فِيهَا ضِيَاءٌ وَ بِهَا** این کیست که آن را در هوا مثل پاره آتش پدید آورد؟ **مَنْ ذَا الَّذِي أَوْجَدَهَا**

أَنْعَمُهُ مِنْهُمْ
 ترکیب اضافی
وَ قَدْرَة مُقْتَدِرَة
 ترکیب وصفی

ذَاكَ هُوَ اللَّهُ الَّذِي آن همان فدایی است که نعمت‌هایش ریزان است. **ذَوِ حِكْمَة بِالْغَة** دارای حکمتی کامل و نیرویی پر توان است. ترکیب وصفی

۱- الشَّاعِرُ: معروف الرضایی، شاعر عراقی من أبِ كُرْدِي النَّسَبِ وَ أُمُّ تُرْكَمَانِيَّةٍ، لَهُ آثارٌ كَثِيرَةٌ فِي النَّثْرِ وَ الشَّعْرِ.
 شاعر: معروف الرضایی، شاعر عراقی از پدری با اصل و نسب ترکی و مادر ترکمنی است. آثار زیادی در نثر و شعر دارد.

أَنْظُرْ إِلَى اللَّيْلِ فَمَنْ أَنْظَرَ إِلَى اللَّيْلِ فَمَنْ
وَزَانَهُ بِأَنْجُمٍ وَ زَانَهُ بِأَنْجُمٍ
أَوْجَدَ فِيهِ قَمَرَهُ به شب نگاه کن، پس چه کسی ماهش (ماه) را در آن پدید آورد؟
كَالدَّرَرِ الْمُنْتَشِرَةِ و آن را با ستارگانی چون مرواریدهایی پراکنده آراست. (زینت دار)
ترتیب و صفی

وَأَنْظُرْ إِلَى الْغَيْمِ فَمَنْ أَنْزَلَ مِنْهُ مَطَرَهُ و به ابر نگاه کن، پس چه کسی از آن بارانش (باران) را فرو فرستاد؟

المعجم: واژه‌نامه		ذات برای اسم مؤنث و ذو برای اسم مذکر به کار می رود.	
مثال: (ذ) هو ذو الخلق الكريم		هذه ذات العُصون النَّضرة	
أَنْجُمٌ	ستارگان «مفرد: نَجْمٌ»	ذات	دارای، برای
أَنْزَلَ	نازل کرد نزل: نازل شد	ذَاكَ	آن
أَنْعَمَ	نعمت‌ها «مفرد: نِعْمَةٌ»	ذُو	دارای
أَوْجَدَ	پدید آورد و پید: یافت	زَانَ	زینت داد (فعل مضارع: يزيّن)
بَالِغٌ	کامل	شَرَرَةٌ	اخگر (پاره آتش)
جَذْوَةٌ	پاره آتش	ضِيَاءٌ	روشنایی
دُرٌّ	مرواریدها «مفرد: دُرٌّ»	عُصُونٌ	شاخه‌ها «مفرد: عُصْنٌ»
ذَا	این ← هَذَا مَنْ ذَا: «این کیست؟»	غَيْمٌ	ابر (جمع: غُيُومٌ)

در می آورد ~ يَفْرُجُ: فارح می شود

تست «مَنْ ذَا الَّذِي يُشَاهِدُ الشَّجْرَةَ تَتَمَوَّنُ مِنْ حَبَّةٍ صَغِيرَةٍ وَلَا يَتَعَجَّبُ»
(کنترل اختصاصی ان‌نح ۹۹)

- چه کسی است آنکه نگاهش به درختی بیفتد که از دانه‌ای کوچک رشد کند اما تعجب نکند!
- او کسی است که درختی را که از یک دانه کوچک رشد کرده مشاهده می‌کند ولی تعجب نمی‌کند!
- او کسی است که نگاه می‌کند به درخت که از دانه‌ای کوچک نمو کرده ولی تعجب نمی‌کند!
- کیست آنکه درخت را ببیند که از یک دانه کوچک نمو می‌کند و تعجب نکند؟

پاسخ (۴) «بشاهد: ببیند» ردگزینه‌های (۱ و ۳) / «الشجرة: درخت» (رد گزینه‌های ۱ و ۲)

پرسش جملات زیر را ترجمه کنید:

- شجرات حدیقتنا ذات عُصون نضرة
پاسخ درختان باغ ما دارای شاخه‌هایی تر و تازه هستند.
- بتراکم بخار المیاه فی السماء و یتشکل منه الغیم
پاسخ بخار آب‌ها در آسمان فشرده می‌شود و از آن، ابر تشکیل می‌شود.

مترادف‌ها، متضادها و جمع‌های مکسر

مترادف‌ها

صَارَ = أَصْبَحَ (شد، گردید)	بالغ = کامل (کامل)
ضیاء = نور (نور، روشنایی)	غَیْمٌ = سحاب (ابر)
أَنْعَمَ = نِعْمَ (نعمت)	خُسْرَانٌ = ضَرَرٌ (زیان)
بَحَثَ عَنْ = فَتَّشَ (جست‌وجو)	نَجْمٌ = گوگب (ستاره)
مُجِدِّدٌ = مُجْتَهِدٌ (کوشا)	شَرَّرَةٌ = جذوة (پاره آتش)
	رَقَدَ = نام (خوابید)

متضادها

زَرَعَ (کاشت) ≠ حَصَدَ (درو کردن)	حَرَارَةٌ (گرما) ≠ بُرُودَةٌ (سرما)
رَخِیصٌ (ارزان) ≠ غَالِیٌ (گران)	ضیاء (روشنایی) ≠ ظُلْمَةٌ (تاریکی)
يُخْرِجُ (خارج می‌کند) ≠ يُدْخِلُ (وارد می‌کند)	خُسْرَانٌ (زیان) ≠ نَفْعٌ (سود)
	نَاجِحٌ (موفق) ≠ رَاسِبٌ (مردود)

جمع مکسر

مفرد	جمع
غُصْنٌ (شاخه)	غُصُونٌ
ثَمْرٌ (میوه)	أَثْمَارٌ / ثَمَارٌ
نِعْمَةٌ (نعمت)	أَنْعُمٌ / نِعَمٌ
قَمَرٌ (ماه)	أَقْمَارٌ
نَجْمٌ (ستاره)	أَنْجُمٌ
دُرٌّ (مروارید)	دُرَرٌ
غَیْمٌ (ابر)	غُیُومٌ
بَحْثٌ (پژوهش / تحقیق)	أَبْحَاثٌ
تَمْرِینٌ (تمرین)	تَمَارِینٌ
حَجَرٌ (سنگ)	أَحْجَارٌ
مَلْبَسٌ (لباس)	مَلَابِسٌ
لَوْنٌ (رنگ)	أَلْوَانٌ
عَقْرَبَةٌ (عقربه)	عَقَارِبٌ

در گروه‌های دو نفره شبیه گفت‌وگوی زیر را اجرا کنید.

حوار

(التعارف^۱ في مطار النجف الأشرف) آشنایی در فرودگاه نجف اشرف

	زائر مرقد امیرالمؤمنین علی <small>علیه السلام</small>	ترکیب اضافی - ترکیب وصفی
	أحد الموظّفين في قاعة المطار ^۲	ترکیب اضافی - ترکیب وصفی
سلام بر شما	السَّلَامُ عَلَيْكُمْ.	ترکیب اضافی
سلام و رحمت و برکات فراوان بر شما باد	و عَلَيْكُمْ السَّلَامُ وَ رَحْمَةُ اللَّهِ وَ بَرَكَاتُهُ.	ترکیب اضافی
صبح بخیر ای برادر	صَبَاحُ الْخَيْرِ يَا أَخِي.	
صبح (شما) به خیر و شادی	صَبَاحُ النَّوْرِ وَ السُّرُورِ.	
حالت چطور است؟	كَيْفَ حَالُكَ؟	
من خوبم، شما چطور؟	أَنَا بِخَيْرٍ، وَ كَيْفَ أَنْتَ؟	
فرا را شکر	بِخَيْرٍ وَ الْحَمْدُ لِلَّهِ.	
من اهل جمهوری اسلامی ایران هستم.	أَنَا مِنَ الْجُمْهُورِيَّةِ الْإِسْلَامِيَّةِ الْإِيرَانِيَّةِ.	ترکیب وصفی - ترکیب اضافی
نامم حسین است و اسم شریف تو چیست؟	إِسْمِي حُسَيْنٌ وَ مَا اسْمُكَ الْكَرِيمُ؟	ترکیب وصفی - ترکیب اضافی
نام من عبدالرحمان است.	إِسْمِي عَبْدُ الرَّحْمَنِ.	
آیا تا به حال به ایران سفر کرده‌ای؟	هَلْ سَافَرْتَ إِلَى إِيْرَانٍ حَتَّى الْآنَ؟	
ان شاء الله به ایران سفر می‌کنم!	إِنْ شَاءَ اللَّهُ تُسَافِرُ إِلَى إِيْرَانٍ!	
فرا نگهدار.	فِي أَمَانِ اللَّهِ.	
	فِي أَمَانِ اللَّهِ وَ حَفْظِهِ، يَا حَبِيبِي.	

پرسش: أجب عن الأسئلة حول الحوار؟

- ۱- ما اسم زائر مرقد الإمام علي (ع)؟
 - ۲- هل سافر الموظف إلى إيران؟
 - ۳- أين يقع الحواز بين الموظف والزائر؟
- پاسخ: ۱- اسمه حسين
 ۲- لا، ما سافر
 ۳- في مطار النجف الأشرف

- ۱- تعارف: آشنایی ۲- قاعة: سالن ۳- مطار: فرودگاه ۴- أن أسافر: که سفر کنم

تست: عین ما لا یناسب الإجابة:

- ۱- هل تجب أن تسافر إلى العراق؟ إن شاء الله أسافر إلى العراق!
- ۲- ما اسمك الكريم؟ إسمی صادق
- ۳- هل أنت بخير؟ الحمد لله!
- ۴- كيف حال أخيك؟ هو بخير الحمد لله!

پاسخ ۱) نعم، أحب أن أسافر إلى العراق

برای مطالعه در خانه

إِعْلَمُوا

صِيغُ الْأَفْعَالِ

با نام‌گذاری صیغه‌های (ساخت‌های) فعل‌ها در دستور زبان عربی آشنا شوید.

نهی	امر	مضارع	ماضی	نام صیغه ^۱ (ساخت) به فارسی و عربی	
			فَعَلْتُ	متکلم و حده	اول شخص مفرد
		أَفْعَلُ			
		تَفَعَّلْتُ	فَعَلْتُ	مفرد مذکر مخاطب	دوم شخص مفرد
لا تَفَعَّلْ	إِفْعَلْ	تَفَعَّلُ			
		تَفَعَّلِينَ	فَعَلْتُ	مفرد مؤنث مخاطب	دوم شخص مفرد
لا تَفَعَّلِي	إِفْعَلِي	تَفَعَّلِينَ			
		يَفْعَلُ	فَعَلَ	مفرد مذکر غایب	سوم شخص مفرد
		تَفَعَّلُ	فَعَلْتُ	مفرد مؤنث غایب	
		تَفَعَّلُوا	فَعَلْنَا	متکلم مع الغیر	اول شخص جمع
		تَفَعَّلُونَ	فَعَلْتُمْ	جمع مذکر مخاطب	دوم شخص جمع
لا تَفَعَّلُوا	إِفْعَلُوا	تَفَعَّلُونَ	فَعَلْتُمْ	جمع مؤنث مخاطب	
لا تَفَعَّلَنَّ	إِفْعَلَنَّ	تَفَعَّلَنَّ	فَعَلْتُمْ	مثنای مذکر مخاطب	
لا تَفَعَّلَا	إِفْعَلَا	تَفَعَّلَانِ	فَعَلْتُمَا	مثنای مؤنث مخاطب	
		يَفْعَلُونَ	فَعَلُوا	جمع مذکر غایب	سوم شخص جمع
		يَفْعَلَنَّ	فَعَلَنَّ	جمع مؤنث غایب	
		يَفْعَلَانِ	فَعَلَا	مثنای مذکر غایب	
		تَفَعَّلَانِ	فَعَلْتَا	مثنای مؤنث غایب	

۱- ارزشیابی از نام صیغه به صورت اول شخص مفرد، مفرد مذکر غایب یا للغائب از اهداف کتاب درسی نیست؛ لذا در امتحانات و کنکور از آن سؤال طرح نمی‌شود.

ترتيب الأفعال والضمائر في اللغة العربية

الصيغة	الضمير المنفصل	الضمير المتصل	الفعل الماضي	الفعل المضارع	فعل الأمر	فعل النهي
١	المفرد المذكر الغائب	هو	ه	فعل		
٢	المثنى المذكر الغائب	هما	هما	فَعَلَا		
٣	الجمع المذكر الغائب	هم	هم	فَعَلُوا		
٤	المفرد المؤنث الغائب	هي	ها	فَعَلَتْ		
٥	المثنى المؤنث الغائب	هما	هما	فَعَلْتَا		
٦	الجمع المؤنث الغائب	هن	هن	فَعَلْنَ		
٧	المفرد المذكر المخاطب	أنت	ك	فَعَلْتَ	إفعل	لا تفعل
٨	المثنى المذكر المخاطب	أنتما	كما	فَعَلْتُمَا	إفعلَا	لا تفعلَا
٩	الجمع المذكر المخاطب	أنتم	كم	فَعَلْتُمْ	إفعلُوا	لا تفعلُوا
١٠	المفرد المؤنث المخاطب	أنت	ك	فَعَلْتِ	إفعلِي	لا تفعلِي
١١	المثنى المؤنث المخاطب	أنتما	كما	فَعَلْتُمَا	إفعلَا	لا تفعلَا
١٢	الجمع المؤنث المخاطب	أنن	كن	فَعَلْتُنَّ	إفعلنَ	لا تفعلنَ
١٣	المتكلم وحده	أنا	ي	فَعَلْتُ		
١٤	المتكلم مع الغير	نحن	نا	فَعَلْنَا		

اعلموا

الضمائر

مثال	ضمير متصل	ضمير منفصل
من و خانواده ام	أَنَا و أُسْرَتِي	من أنا
تو و دوست	أَنْتَ و صَدِيقُكَ	تو أنت
	أَنْتِ و صَدِيقَتُكَ	تو أنتِ
او و هم کلاسی اش	هُوَ و زَمِيلُهُ	او هو
	هِيَ و زَمِيلَتُهَا	او هي
ما و مدرسه مان	نَحْنُ و مَدْرَسَتُنَا	ما نحن
شما و دوستانتان	أَنْتُمْ و أَصْدِقَاؤُكُمْ	شما أنتم
	أَنْتِنَّ و صَدِيقَاتُكُمْ	شما أنتنَّ
	أَنْتُمَا و صَدِيقَاكُمَا	شما أنتما
	أَنْتُمَا و صَدِيقَاتُكُمَا	شما أنتما
ایشان و هم کلاسی هایشان	هُم و زَمَلَاؤُهُمْ	ایشان هم
	هُنَّ و زَمِيلَاتُهُنَّ	ایشان هنَّ
	هُمَا و زَمِيلَاهُمَا	ایشان هما
	هُمَا و زَمِيلَاتُهُمَا	ایشان هما

مَعْنَى الْأَفْعَالِ

نهی	امر	مضارع	ماضی	نام صیغه (ساخت) به فارسی
		أَفْعَلُ	انجام می‌دهم	اول شخص مفرد
لا تَفْعَلْ	انجام نده	تَفْعَلُ	انجام می‌دهی	دوم شخص مفرد
لا تَفْعَلِي	انجام نده	تَفْعَلِينَ	انجام می‌دهید	سوم شخص مفرد
		يَفْعَلُ	انجام می‌دهد	اول شخص جمع
		تَفْعَلُ	انجام می‌دهد	دوم شخص جمع
		يَفْعَلُونَ	انجام می‌دهند	سوم شخص جمع
		يَفْعَلْنَ	انجام می‌دهند	
		يَفْعَلَانِ	انجام می‌دهند	
		تَفْعَلَانِ	انجام می‌دهند	
لا تَفْعَلُوا	انجام ندهید	تَفْعَلُونَ	انجام می‌دهید	اول شخص جمع
لا تَفْعَلْنَ	انجام ندهید	تَفْعَلْنَ	انجام می‌دهید	دوم شخص جمع
لا تَفْعَلَا	انجام ندهید	تَفْعَلَانِ	انجام می‌دهید	سوم شخص جمع
لا تَفْعَلَا	انجام ندهید	تَفْعَلَانِ	انجام می‌دهید	
		فَعَلْتُ	انجام دادم	اول شخص مفرد
		فَعَلْتِ	انجام دادی	دوم شخص مفرد
		فَعَلْتُمَا	انجام دادید	سوم شخص مفرد
		فَعَلْتُمَا	انجام دادید	
		فَعَلْتُمْ	انجام دادید	اول شخص جمع
		فَعَلْتُنَّ	انجام دادید	دوم شخص جمع
		فَعَلْتُمَا	انجام دادید	سوم شخص جمع
		فَعَلْتُمَا	انجام دادید	
		فَعَلْنَا	انجام دادیم	اول شخص جمع
		فَعَلْتُمْ	انجام دادید	دوم شخص جمع
		فَعَلْتُمَا	انجام دادید	سوم شخص جمع
		فَعَلْتُمَا	انجام دادید	
		فَعَلْتُمْ	انجام دادید	اول شخص جمع
		فَعَلْتُنَّ	انجام دادید	دوم شخص جمع
		فَعَلْتُمَا	انجام دادید	سوم شخص جمع
		فَعَلْتُمَا	انجام دادید	

اسم اشاره^۱

هَذَا الْفَلَّاحُ		این کشاورز (مذکر)
هَذِهِ الْفَلَّاحَةُ		این کشاورز (مؤنث)
هَؤُلَاءِ الْفَلَّاحُونَ هَؤُلَاءِ الْفَلَّاحِينَ		این کشاورزان (جمع مذکر)
هَؤُلَاءِ الْفَلَّاحَاتُ		این کشاورزان (جمع مؤنث)
هَذَانِ الْفَلَّاحَانِ هَذَيْنِ الْفَلَّاحَيْنِ		این کشاورزان (مثنای مذکر)
هَاتَانِ الْفَلَّاحَتَانِ هَاتَيْنِ الْفَلَّاحَتَيْنِ		این کشاورزان (مثنای مؤنث)

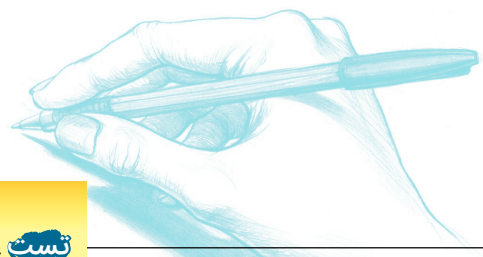
۱- اسم اشارهٔ دور برای «مفرد مذکر: ذَلِكَ» و برای «مفرد مؤنث: تِلْكَ» به معنای «آن» است.
اسم اشارهٔ دور برای «جمع مذکر» و «جمع مؤنث» به صورتِ مشترک «أُولَئِكَ» است.

نوع أفعال	
۱ ماضی ساده (مثبت): ذَهَبَ: رفت	۴ ماضی منفی: ما ذَهَبَ: نرفت، نرفته است
۲ ماضی استمراری: كان يذهب: می رفت	۷ فعل امر: اذْهَبْ: برو
۳ ماضی نقلی: قد ذَهَبَ: رفته است	۸ فعل نهی: لا تَذْهَبْ: نرو
۴ ماضی منفی: لا يذهب: نمی رود	۹ مستقبل: سيذهب: خواهد رفت
۵ مضارع (مثبت): يذهب: می رود	۱۰ (س یا سوف + مضارع)
۶ مضارع منفی: لا يذهب: نمی رود	۱۱ (س یا سوف + مضارع)
۷ (لا + مضارع)	۱۲ (قر + ماضی)
۸ (لا + مضارع)	۱۳ سوف يذهب: خواهد رفت

التَّمارين

التَّمرينُ الأوَّلُ: تَرْجِمُ هَذِهِ الْجُمَلِ، وَ اكْتُبْ نَوْعَ الْأَفْعَالِ.

بر (روی) دیوار ننویس	لا تَكْتُبْ عَلَى الْجِدَارِ:	نامه‌ات را بنویس	اَكْتُبْ رِسَالَتَكَ:
..... فعل نهی فعل امر	
آنها با سرعت نمی نویسند	هِنَّ لَا يَكْتُبْنَ بِسُرْعَةٍ:	تکالیف خود را بنویسید	اَكْتُبُوا وَاجِبَاتِكُمْ:
..... فعل مضارع منفی فعل امر	
ما پژوهش‌هایی را فواهم نوشت	إِنَّا سَوْفَ نَكْتُبُ أَبْحَاثًا:	درس را فواهم نوشت	سَاكْتُبُ دَرَسِي:
..... فعل مستقبل فعل مستقبل	
با دقت می نوشتند	كَانُوا يَكْتُبُونَ بِدِقَّةٍ:	تمرین‌هایتان را بنویسید	مَا كَتَبْتُمْ تَمَارِينَكُمْ:
..... فعل ماضی استمراری فعل ماضی منفی	

نست عین ما لیس فیہ فعل النفی:

- ما أخرج هذا المعلم تلميذاً من الصف!
- ألا تذهبون إلى السوق؟ لا، لا نذهب
- ما قلت للمعلم عندما جلستم جنبه؟
- لا تجتمع خصلتا الكذب والبخل في المؤمن

پاسخ ۳ «ما» در این گزینه پرسشی و در سایر گزینه‌ها نفی است.

۱- تَرْجِمُ: ترجمه کن

نکته

دقت کنید که برخی از کلمات ممکن است با مثنی و جمع اشتباه شوند.
اشتباه شونده‌ها:

۱. نِسِيَان، حُسْرَان، فِستَان، أَلْوَان و إِخْوَان، غَزْلَان و ... مثنی نیستند.
۲. شِيَاطِين، بَسَاتِين، قَوَائِين، مَسَاكِين، جمع مکسرند نه جمع مذکر سالم.
۳. أَمْوَات گاهی أَوْقَات، أَيْبَاتِي را با أَصْوَات بلند می خوانند. این کلمات نیز جمع مکسرند نه جمع مؤنث سالم.

الْتَّمْرِينُ الثَّانِي: ضَعُ فِي الدَّائِرَةِ الْعَدَدَ الْمُنَاسِبَ. «كَلِمَةٌ وَاحِدَةٌ زَائِدَةٌ.»

- ۱- أَلشَّرَرَةُ : پاره آتش
 - ۲- أَلشَّمْسُ : خورشید
 - ۳- أَلقَمَرُ : ماه
 - ۴- أَلأنْعَمُ : نعمت‌ها
 - ۵- أَلعَيمُ : ابر
 - ۶- أَلفُستَانُ : پیراهن زنانه
 - ۷- أَلدَّرَرُ : مرواریدها
- ۷) مِّنَ الْأَحْجَارِ الْجَمِيلَةِ الْعَالِيَةِ ذَاتِ اللَّوْنِ الْأَبْيَضِ. از سنگ‌های زیبای گرانبه‌درازی رنگ سفید
- ۲) جَدَوْتُهَا مُسْتَعْرَبَةٌ، فِيهَا ضِيَاءٌ وَبِهَا حَرَارَةٌ مُنْتَشِرَةٌ. پاره آتش آن فروزان است، در آن نور و با آن گرمایی گسترده است.
- ۳) كَوَكَبٌ يَدُورُ حَوْلَ الْأَرْضِ؛ ضِيَاؤُهُ مِّنَ الشَّمْسِ. سیاره‌ای که دور زمین می‌گردد، نور آن از خورشید است.
- ۵) بُخَارٌ مُتْرَاكِمٌ فِي السَّمَاءِ يَنْزِلُ مِنْهُ الْمَطَرُ. بخاری فشرده در آسمان که از آن باران می‌بارد.
- ۶) مِّنَ الْمَلَابِسِ النِّسَائِيَّةِ ذَاتِ الْأَلْوَانِ الْمُخْتَلِفَةِ. از لباس‌های زنانه دارای رنگ‌های مختلف
- ۱) قِطْعَةٌ مُنْفَصِلَةٌ عَنِ النَّارِ الْمُسْتَعْرَبَةِ. تکه‌ای جدا از آتش فروزان

ترکیب وصفی اضافی

الْتَّمْرِينُ الثَّلَاثُ: ضَعُ هَذِهِ الْجُمَلِ وَ التَّرَاكِبِ فِي مَكَانِهَا الْمُنَاسِبِ.

هُؤْلَاءِ فَايِزَاتٍ / هُذَانِ الدَّلِيلَانِ / تَلَكِ الْبَطَّارِيَّةُ / أَوْلَئِكَ الصَّالِحُونَ / هُؤْلَاءِ الْأَصْدِقَاءِ /

هَاتَانِ زُجَاغَتَانِ

مفرد مؤنث	مثنای مذکر	مثنای مؤنث
تلك البطارية: آن باتری	هذان الدليلان: این دو راهنما (دلیل)	هاتان زجاجتان: اینها دو شیشه هستند
جمع مذکر سالم	جمع مؤنث سالم	جمع مکسر
أولئك الصالحون: آن نیکوکاران	هؤلاء فائزات: اینها برنده هستند	هؤلاء الأصدقاء: این دوستان

تسبوت عین ما لیس فیہ جمع سالم للمؤنث:

- ۱) لَطْمَنَا الْعَدُوَّ أَشَدَّ اللَّطْمَاتِ!
- ۲) لِي جَوَّالٌ مِنْ أَدَقِّ الْجَوَّالَاتِ الْجَدِيدَةِ!
- ۳) لِبَعْضِ أَوْلِيَاءِ اللَّهِ كَرَامَاتٍ كَثِيرَةٍ!
- ۴) صَوْتُ تَلَاوَةِ الْقُرْآنِ مِنْ أَجْمَلِ الْأَصْوَاتِ لَنَا!

پاسخ ۴: در این گزینه «أصوات» جمع مکسر است. در سایر گزینه‌ها جمع مؤنث سالم است.

نکته

اگر بعد از اسم‌های اشاره جمع و مثنی (هؤلاء، أولئك، هذان، هاتان) اسم دارای "ال" بیاید، اسم‌های اشاره به شکل مفرد (این و آن) ترجمه می‌شوند. مثال: هؤلاء التلاميذ: این دانش‌آموزان، أولئك المعلمون: آن معلم‌ها و اگر اسم بدون "ال" بیاید، اسم‌های اشاره به صورت جمع ترجمه می‌شوند. مثال: أولئك طلابٌ: آنها دانش‌آموزند.

۱- ضَعُ: بَگْذَار

اسم از نظر تعداد

- ۱) مفرد: بَرِيكٌ يَأْكُلُ شَيْءًا يَدُلُّ عَلَى دَلَالَتِهِ. علامت خاصی ندارد. مثال: الطَّالِبُ، الْمُنْضَةُ.
- ۲) مثنی: بَرَدُو فَرْدٌ يَأْكُلُ شَيْءًا يَدُلُّ عَلَى دَلَالَتِهِ. علامت آن [ان و ين] یا [تان و تين] می‌باشد. مثال: الصَّدِيقَانِ، الصَّدِيقَيْنِ، الْمَعْلَمَتَانِ وَالْمَعْلَمَتَيْنِ. علامت [ون و ين] امثال: الشَّاعِرُونَ، بَرَسَةٌ فَرْدِيَّةٌ وَ يَأْبِيحُ دَلَالَتَهُ مَعْدُومَةٌ. علامت مؤنث سالم: علامت «ات»: مثال: الشَّاعِرَاتُ، جمع مکسر: علامتی ندارد؛ مثال: الشُّعْرَاءُ.

ترکیب وصفی - اضافی

التَّمْرِينُ الرَّابِعُ: أَكْتُبْ وَزْنَ الْكَلِمَاتِ التَّالِيَةِ وَحُرُوفَهَا الْأَصْلِيَّةَ.

- ١- ناصِر، مَنْصُور، أَنْصَار: فاعِلٌ ... مفعولٌ ... أفعالٌ ... ن.ص.ر.
- ٢- صَبَّار، صَبُور، صَابِر: فَعَالٌ ... فَعُولٌ ... فاعِلٌ ... ص.ب.ر.

التَّمْرِينُ الْخَامِسُ: صَعِّحِ الْمُتَرَادِفَاتِ وَالْمُتَضَادَّاتِ فِي الْفَرَاغِ الْمُنَاسِبِ. = ≠

ضياء / نام / ناجح / مسرور / قريب / جميل / نهاية / يمين / غالية / شراء / مسموح / مجد

رَخِيصَةٌ ≠ غَالِيَةٌ ارزان ≠ گران	رَاسِبٌ ≠ نَاجِحٌ مردود ≠ موفق	يَسَارٌ ≠ يَمِينٌ چپ ≠ راست
بَيْعٌ ≠ شِرَاءٌ فروش ≠ خرید	بَدَايَةٌ ≠ نِهَائَةٌ آغاز ≠ پایان	بَعِيدٌ ≠ قَرِيبٌ دور ≠ نزدیک
رَقَدَ = نَامٌ خوابید = نام	قَبِيحٌ ≠ جَمِيلٌ زشت ≠ زیبا	نور = نَهْيَةٌ روشنایی = نهی
حَزِينٌ ≠ مَسْرُورٌ غمگین ≠ شاد	مُجْتَهِدٌ = مُدَّةٌ تلاشگر = مدت	مَمْنُوعٌ ≠ مَسْمُوحٌ ممنوع = مسموح

التَّمْرِينُ السَّادِسُ: ارْسُمْ عَقَارِبَ السَّاعَاتِ.

م.اليه

مفرد: عقربة

السَّادِسَةُ إِلَّا رُبْعًا

الثَّامِنَةُ وَالنِّصْفُ

الْخَامِسَةُ وَالرُّبْعُ

١- فراغ: جای خالی

از متنی کوتاه با جمله‌هایی به زبان عربی پیرامون عظمت آفریده‌های خدا، در اینترنت یا کتابخانه جست‌وجو کن، سپس با کمک لغتنامه عربی به فارسی آن را به فارسی ترجمه کن.

الْبَحْثُ الْعِلْمِيُّ

ابْحَثْ فِي الْإِنْتَرِنْتِ أَوْ الْمَكْتَبَةِ عَنْ نَصِّ قَصِيرٍ أَوْ جُمَلٍ بِاللُّغَةِ الْعَرَبِيَّةِ حَوْلَ عَظَمَةِ مَخْلُوقَاتِ اللَّهِ، ثُمَّ تَرْجِمَهُ إِلَى الْفَارِسِيَّةِ مُسْتَعِينًا بِمُعْجَمٍ عَرَبِيٍّ - فَارِسِيٍّ.

جبال کبیرکوه فی مدینة بدرة بمحافظة ایلام

﴿وَيَتَفَكَّرُونَ فِي خَلْقِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ رَبَّنَا مَا خَلَقْتَ هَذَا بَاطِلًا﴾

آل عمران: ۱۹۱

و در آفرینش آسمان‌ها و زمین می‌اندیشند؛ پروردگارا، این را بیهوده نیافریدی

۱- مُسْتَعِينًا بِ: با استفاده از

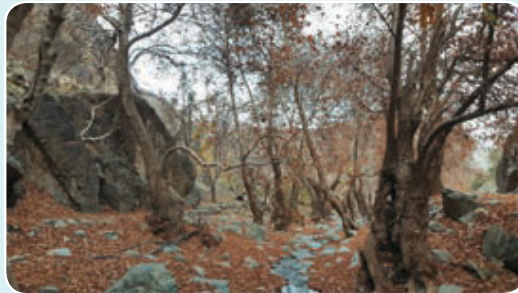
شاطئ كوشكنار في محافظة هرمزجان ساحل كوشكنار، در استان هرمزگان

عين راميان في محافظة غلستان پشيمه راميان، در استان گلستان

وادي دلفارذ في محافظة كرمان دشت دلفارذ، در استان کرمان

الدَّرْسُ الثَّانِي

ترکیب و صفت ■ صفت

قال رسول الله ﷺ :

تَفَكَّرُ سَاعَةٌ خَيْرٌ مِنْ عِبَادَةِ سَبْعِينَ سَنَةً.

۴. الیه

۴. الیه

ساعتی اندیشیدن بهتر از عبادت هفتاد سال است.